

ВІЛЬНЕ СЛОВО

XXVIII-ий РІК НОВОГО ВИДАННЯ /Н-р 7-8/ КВІТЕНЬ 2017 р./ ГАЗЕТА ЗАСНОВАНА 1949 р.

Культурно-просвітницький часопис Союзу українців Румунії

Шановні друзі! Шановне товариство!

Маю честь привітати Вас з найбільшим християнським святом, яке щорічно відлунюється у наших серцях радістю, надією, розумінням та любов'ю до ближніх своїх – наших українців!

Нехай Ваші душі будуть багаті, як святковий стіл, чисті, як Великодній рушник, і веселі, як українські писанки!

Хай Великодні дзвони принесуть у Ваші хати радість, віру, чесність та все добро!

Христос Воскрес!

З повагою,

Голова

Союзу українців Румунії

Депутат Микола-Мирослав ПЕТРЕЦЬКИЙ

У номері:

- Хай буде земля пухом нашим рідним! ▶ стор. 2
- Тарас Шевченко прийшов до Яс... ▶ стор. 3
- «Історія і традиції українців» у Сучаві ▶ стор. 4
- Шевченківське свято в Тульчі ▶ стор. 5
- «...А журналістика – це професія» ▶ стор. 6
- Культурний вечір у Бухаресті ▶ стор. 7
- X-й форум безпеки в Києві ▶ стор. 8
- Зміцнення румунсько-українських відносин ▶ стор. 9
- Присвячений Страстям Христовим концерт ▶ стор. 10
- П. Юлія Головчич-Руснак-Гренюк ▶ стор. 11
- «Гірська орлиця» дорогою до самовизначення ▶ стор. 12
- Дочка Буковини – п. Оріся Левчук ▶ стор. 13
- «Березневі чари» Михайла Трайсти ▶ стор. 14
- Великдень в Єрусалимі та Японії ▶ стор. 15
- Міні-футбол за «Кубок МОСУР» ▶ стор. 16

Сумуємо з відходом до Царства Божого нашої доброї, щирої українки, вчителя Верхньорівнянської школи (Мараморощина), талановитої письменниці, автора кількох книг дитячої літератури в Румунії пані Марти Русинко-Бота.

Пані Марта Бота народилася 7 листопада 1943 року в м. Ужгороді, Україна, в сім'ї священника от. Михайла Русинко, який служив в українській Православній церкві,

спочатку в селі Ремети, а опісля, з 1947 р. – в селі Верхня Рівна. Тут пройшло і її дитинство, потім і шкільні роки. В 1957 р. закінчила Семирічку, після чого поступила до Українського ліцею в місті Сігеті, який успішно закінчила в 1961 р. Як і багато випускників Українського ліцею тих років, поступила в 1963 році на заочне відділення Сігетського педагогічного інституту.

З 1962 року поступила на вчительську працю в Ронянській школі, де працювала аж до виходу 2002 р. на заслужену пенсію. З її доброю, широкою, люб'ячою душею виховувала генерації дітей в любові до свого рідного українського слова.

Завжди в пані Марти було добре слово, ласкава усмішка для кожного, хто їй зустрічався, що залишило гарний слід у душі ронянців, і не лише! Пані Марта разом з мужем, довгі роки теж учитель і голова місцевої організації СУР, виховали двох дочок-лікарок та гарних внуків.

Пані Марта Русинко-Бота почала писати до єдиної україномовної газети в Румунії «Новий вік», на сторінках якої дебютувала 1970 року. Після багатого праці та появи вдалих літературних оповідань для дітей в 2002 р. вийшла її перша збірка – «Сонячний промінець», а вже друга її збірка появилася 2010 р.,

обидві при сприянні Союзу українців Румунії, – «Глиняна мисочка».

Пані Марта друкувалася на сторінках видань Союзу українців Румунії «Наш голос», «Вільне слово» та в дитячому журналі «Дзвоник».

Відправити в останню дорогу прийшли її колишні колеги, учителі й викладачі і ті ронянці, які шанували її і які із сумом у душі прощалися з покійною.

Були присутні і представники СУР, серед них голова СУР та депутат Румунського парламенту Микола-Мирослав Петрецький з дружиною, які поклали вінок квітів на її могилу.

Божу прощальну службу відслужили панотці-ронянці – радник Українського вікаріату в Румунії от. Микола Лаврюк, настоятель ронянської української православної церкви от. Юрій Албічук та от. Петро Рагован, настоятель марамороської Кривлянської церкви.

Схиляємо і ми свої голови перед покійною і бажаємо їй легкого спочинку і Царства Божого!

А згорьованим дочкам передаємо наші щирі співчуття та сили перенести таку важку, незаміниму втрату Матері.

Ірина та Іван КОВАЧ

ХАЙ БУДЕ ЗЕМЛЯ ПУХОМ ВЕТЕРАНУ ДРУГОЇ СВІТОВОЇ ВІЙНИ ПАНУ МИХАЙЛУ ТРАЙСТІ!

Складаємо щирі співчуття письменнику п. Михайлу Трайсті з приводу смерті батька Михайла, останнього ветерана Рони II світової війни!

Народився покійний в українському с. Верхня Рівна, Мараморощина.

Як і багато з марамороських українців, в тому числі і верхньорівнянців, взяли участь як добровольці в тій страшній війні, яка забрала не одного сина в матері, не одного батька в сім'ї і не одного покалічила на все життя!

Бог дав, що пан Михайло повернувся живим і прожив в своїй хаті, серед своїх, маючи свою сім'ю і сина, внуків, до 92 років!

ХАЙ БУДЕ РІДНА РОНЯНСЬКА ЗЕМЛЯ ПУХОМ ВЕТЕРАНУ
РОНИ – п. МИХАЙЛУ ТРАЙСТІ!

«ВС»

ПОКИНУЛА НАС ЧУДОВА КОЛЕГА, УЧИТЕЛЬКА І ПИСЬМЕННИЦЯ МАРТА БОТА

З великим болем у серці пишу про ту, яка нас покинула на початку місяця квітня 2017 р. Марта-Марія Бота залишила в наших серцях (її колеги, колишні учениці, родини) великий біль, порожнє місце, смуток, тому що ми її більше не побачимо.

Ще у місяці січні я побувала в неї, коли, хоча і хвора, вона була оптимістка, казала, що як вилікується, то збере матеріали (п'еси для дітей, над якими працювала) і пошле їх до редакції.

І я чекала до останнього часу, що вона виживе, поборє свою хворобу. Але не сталося так. І от ми втратили чудову колегу, прекрасну вчительку і талановиту письменницю!

Покійний Степан Ткачук у передмові до книжки «Сонячний промінець» написав: «Марта Бота – письменниця од Бога та щедрості української землі, а ще й учитель, який своє трудолюбиве життя присвятила вихованню українських дітей. Марта Бота пише про дітей і для дітей, а її проза чиста і прозора, блакитноока і лагідна, справжня і зворушлива. Письменниця – творець свята і світла для чистих і ніжних дитячих душ».

Про життя і творчість учительки Марти-Марії Боти я писала у рубриці «Наша сучасниця» і «Три письменниці з Верхньої Рівни», з яких залишились тепер лише дві. Але ще напишу, щоб читало і запам'ятало і молоде покоління про її життя і творчість. Тому що вона від нас відійшла, а її творчість залишиться між нами, серед нас.

Народилася одна із тих семи письменників, які має Рона дотепер, у місті Ужгороді, в Україні, 7 листопада 1943 р., в сім'ї священника М. Русинка. Від 1947 року вона виростала, училася й учителювала (40 років)

у Верхній Рівні, де її батько був священником, аж до пенсії. Семирічку закінчила у Роні, а український ліцей і Педагогічний інститут у Сігеті. Почала писати ще будучи ученицею у ліцеї, а дебютувала у 1970 р. на сторінках «Нового віку» («Вільне слово»). Пізніше її оповідання друкувалися в літературному журналі «Наш голос». Перша збірка її оповідань і казок для дітей виходить із друку 2002 р. під назвою «Сонячний промінець». Друга її книжка «Глиняна мисочка» – збірка оповідань для дітей – вийшла з друку в 2010 р., коли пані Марта була вже на пенсії.

Марта-Марія Бота була дружиною покійного учителя Юрія Боти, який заснував організацію СУР у Верхній Рівні, будучи її першим головою. Вона йому була великою допомогою в учительській культурній і громадянській праці.

На жаль, вже 17 років як його немає.

Марта Бота була зразкова мати. Вона виростила і виховала дві дочки: Світлану і Мірелу, які тепер визнані лікарки, подарувавши своїй мамі двох славних внуків. Після смерті її мами-добродійки, дочки і внуки окружляли її з любов'ю, щоб вона не відчувала втрату дорогих їй людей. І хоча закінчили студії в Україні і в Клузі, вони оселилися у Сігеті і у Верхній Рівні і щотижнево проводили вільні дні у Роні із своєю марією. Учителька Марта Бота була щаслива. Розумілася прекрасно зі своїми дітьми, писала і працювала у господарстві, будучи вже на пенсії, поважала всіх, і її всі чествували та поважали.

Відкривши її книжку «Сонячний промінець», я уже вкотре раз читаю її надпис для мене: «Пам'яток для моєї найкращої подруги пані Дан Іляні. Від автора М. Боти – Верхня Рівна – 3.Х.2002 р.

Ці рядки, і не тільки, мене хвилювали, будуть хвилювати і воликати біль її втрати.

Хай їй буде земля пером! А вам, друзі і молоді, рекомендую читати її твори, оповідання щирі, ніжні, герої яких – діти й учні!

Учит. Іляна ДАН

Шевченко прийшов до Яс...

Весна дарує зміни, оновлює душу і природу, величезним натхненням і свіжістю думок наповнює розум і серце! Такі емоції панували на урочистому святі 2 квітня 2017 року в Палаці культури студентів м. Яси, організованому Яською міською організацією Союзу українців Румунії.

Переповнені приємними хвилинами зустрічі, міжособистісного спілкування, можливості дарувати усім присутнім гарний настрій, пройшли святкові заходи з нагоди вшанування 203-ї річниці з дня народження великого Кобзаря, незрівнянного українського поета, вражаючого художника, громадського та політичного діяча Тараса Григоровича Шевченка під девізом:

*Хай з нами процвіте поет Тарас,
Як генія ми всі його вітаємо.
Хай на свій день прийде до Яс,
Ми з Емінеску тут його чекаємо.*
М. ВОЛОЩУК

Т. Г. Шевченко полонив серця мільйонів людей силою духу, глибиною віри та несхитною волею до боротьби, впевненістю та рішучістю, із якою він писав свої неперевершені твори, котрі були, є і будуть рушійною силою у боротьбі українського народу за волю, справедливість та суверенітет.

Літературно-мистецьке свято відкрив голова міської Яської організації СУР Віктор Григорчук, після чого залунали державні гімни Румунії та України.

Зі словами вітання на сцену були запрошені заступник голови Яської повітової ради пан Ромео Олтяну та Тимчасовий повірений у справах України в Румунії пан Євген Вікторович Левицький, а про виставку картин українських художників з діаспори коротко розказав заступник голови Сучавської повітової організації пан Іван Боднар.

Для українців Румунії та й усього світу, взагалі, Тарас Григорович Шевченко є постаттю планетарного масштабу, світоч і приклад незламної волі та віри у кращу долю свого народу.

Програму розпочали учні та студенти, члени нашої організації, які декламували улюблені вірші Тараса Шевченка.

Свіжим променем і джерелом натхнення для усіх присутніх в залі був виступ народного фольклорного ансамблю Дитячої школи мистецтв «Вишенька» з Вінниці, Україна, директор Тетяна Заїчко (художній керівник пані проф. Тетяна Гордієнко), талантовиті артисти, викладачі згаданої вище школи вразили своєю майстерністю, гарним співом, віршами, танцем, поєднанням вокальних та хореографічних елементів, створенням на сцені драматичного дійства, в основу якого були покладені твори Тараса Шевченка та народна й сучасна українська пісня. У виконанні ансамблю прозвучали такі пісні, як *Ой у полі тихий вітер*, *Чорноморець*, *Порізала пальчик*, *Ой там за лісочком*, *Степаніда* та вірші: *Заповіт*, *Доборолась Україна*, *Крила*.

Підтримав цю ноту творчий український квартет «Класик», колектив з м. Чернівці (художній керівник Георгіє Постеука), у виконанні якого наші запрошені мали нагоду послухати кілька

народних українських пісень. Їх виступ наповнив слухачів безмежно чистими емоціями єднання, ще раз продемонстрував красу і неповторність української народної музично-хореографічної культури.

Кульмінаційною вершиною заходу став виступ ансамблю українських народних танців Яської міської організації СУР «Веселка» (художній керівник пані проф. Родіка Фаліштяну), який захопив присутніх творчою енергетикою, яскравим і довершеним виконанням народних українських танців.

Проникливо й сердечно звучали мелодії на слова Шевченка й сучасних авторів у виконанні гуртка «Коломийка» (художній керівник пані проф. Зірка Янош) Сучавської повітової організації м. Серет, такі, як: *Нащо мені чорні очі*, *Місяць на небі*, *Я бажаю вам добра*.

Також наші глядачі мали нагоду послухати молодого талановитого саксофоніста Лупу Джуліано, учня Національного коледжу мистецтв «Октав Банчіла».

Завершили програму наші молоді і талантовиті солісти: Велічко Крістіна, Паскар Каріна та Георгіан Константин, які захопили присутніх яскравим і довершеним виконанням народних і сучасних українських пісень, мистецькою культурою сценічного виступу, професіоналізмом і невпинною жагою духовного піднесення, втіленням кращих традицій української музичної культури.

(Продовження на 11 стор.)

Голова Яської організації СУР
Віктор ГРИГОРЧУК

Національний конкурс «Історія і традиції українців»

З 31 березня по 2 квітня в Національному коледжі імені Міхая Емінеску в Сучаві відбувся національний конкурс "Історія і традиції українців". У ньому взяли участь 90 дошкільнят, школярів та ліцеїстів, які вивчають українську мову з 5 регіонів Румунії, де компактно проживають українці: з Марамуреського, Ботошанського, Тіміського, Караш-Северінського та Сучавського повітів. Вони надіслали поштою цікаві есе та фотографії або представили традиції та обряди, специфічні їхньому краю. Конкурс пройшов за підтримки Союзу українців Румунії та мав три розділи: фотографія, есе та презентація певного обряду. Змагання «Історія і традиції українців» спрямоване на заохочення юних українців до проведення спільних заходів з метою сприяння збереженню мови, історії, традицій і утвердження міжкультурного діалогу.

Голова Союзу українців Румунії Микола М. Петрецький щиро привітав учасників конкурсу "Історія і традиції українців": "Так як ви добре знаєте, для будь-якого народу історія і традиції це дві найголовніші речі, завдяки яким існує один народ. Добре відомий той факт, що народи, які не вміли зберегти свою історію і традиції, вони пропадали. Знаємо, що український народ пройшов через різне, але, незважаючи на це, він зміг зберегти свою історію і традиції, так само і українці Румунії. Правда, що у нас велике щастя, що ми автохтонні, що ми не переходили десь, але це не означає, що нам було легше зберегти традиції. З радістю бачимо, що викладачі, батьки зрозуміли важливість збереження традицій, бачимо, як вони заохочують молоде покоління. Ми добре знаємо, що від них все залежить, бо дарма ми будемо працювати, якщо не будемо мати кому передавати та кого навчати. Я думаю, що є солідні люди, хоча вони й маленькі, яким ви вміли передати те, що нам передали наші батьки і прадіди. Я хочу ще раз вам всім подякувати та запевнити вас, що СУР буде надалі підтримувати такі події. Ще раз поздоровляю викладачів, організаторів, комітет Сучавської філії СУР за всю докладену нелегку працю, тепер напередодні Великодня одні з вас подолали

чималу відстань для того, щоб показати всім, що означає і як треба зберігати нашу історію і традиції".

Радник Міністерства освіти Румунії з питань нацменшин Ельвіра Кодря: "Хочу поздоровити всіх учнів, викладачів, батьків та організаторів причетних до цієї події, тому що це нелегко організувати й не робиться під час уроків, а у вільний безплатний час. Дякую також за підтримку, яку завжди СУР надає для освіти українською мовою. Ви знаєте дуже добре, що означає рідна мова, історія й традиції одного народу. Ви знаєте дуже добре, що лише там, де продовжилося говорити українською мовою і там, де існувала школа і церква, залишився народ, який зберіг свою ідентичність".

Вихователька української мови із села Вишавська Долина Марамуреського повіту Греченюк Нарциса розповіла про участь своїх учнів у конкурсі: „Ми сьогодні з нашими діточками представили українські звичаї з нашого села, а саме, як готуються люди до Великодніх свят. Ми почали із Шутковою неділею, як називають це свято у нас, із посвяченням верби, представили звичай, коли діти ходять за кукуцями на Живний четвер. Також ми представили, як готується паска та крашанки. Так, як сказали наші діточки, на жаль, у нашому селі не робляться писанки, як на Буковині, але ми продовжуємо традицію фарбування яєць з навару лушпини цибулі. Можемо гордитися тим, що у нас дуже добре збереглися й такі традиції, як великодні ігри. Ми вивчаємо дітей, починаючи з садочка, ці звичаї, і спонукуємо їх зберігати та продовжувати. Дуже гарно представилися всі групи, які взяли участь у цьому конкурсі. Ми дуже раді, що мали можливість бути учасниками цього конкурсу та побувати у Сучаві. Ми сподіваємось, що надалі продовжуватиметься цей конкурс, тому що він дуже корисний для наших дітей“.

(Далі буде)

Христина ШТІРБИЦ

VII-й МІЖНАРОДНИЙ СИМПОЗИУМ: «РУМУНСЬКО-УКРАЇНСЬКІ ВІДНОСИНИ. ІСТОРІЯ ТА СУЧАСНІСТЬ» (26-27 лютого 2016, Сату Маре)

(Початок в н-р 8-9 2016 р.)

Релігійне життя української меншини Румунії

У Сігеті діє Український Православний Вікаріат, який належить до Румунської Православної Церкви. Ми дуже раді, що на Мараморощині збереглися церкви, у яких проводиться богослужіння українською мовою. І у Банаті є декілька українських парафій та протоіерей у Лугожі.

На Буковині і Мараморощині українську мову можна почути, зокрема, у греко-католицьких церквах. Існує і Український греко-католицький вікаріат.

Треба уточнити, що на Буковині діють також кілька українських православних церков, як, наприклад, українська православна церква святих апостолів Петра і Павла у місті Сучава.

СУР співпрацює з церквами на різних релігійних заходах, які організують ці церкви, а також має співвідносини з неопротестантськими церквами.

Міжнародні стосунки СУР

Ми маємо добрі стосунки з Посольством України в Румунії. Ми також маємо тісне транскордонне співробітництво із Закарпаттям,

Прикарпаттям, Чернівцями та Одесою.

Марамуреська організація СУР має укладений договір із Рахівським районом, з яким ми проводимо численні проекти. Також розгортаємо різні транскордонні проекти із Верховинським та Чернівецьким районами.

Румуно-українські співвідносини різноманітні по культурно-виховних заходах. Присутні наші гуртки чи делегації на різних фестивалях у Рахові, Івано-Франківську, Чернівцях, Львові чи Києві. Ще в 1997 році делегація з Мараморощини брала участь на урочистостях з нагоди 550-річчя міста Рахова та 7-го гуцульського фестивалю. Опісля, майже кожного року представники СУР та художні колективи беруть участь на таких заходах.

Ми часто запрошуємо гурти та артистів з України, які виступають на міжнародних фестивалях, як "Фестиваль колядок та зимових обрядів" та фестиваль "Співжиття" у Сучаві. Також у Банаті. До нас прибули футбольні, волейбольні та баскетбольні команди з України.

Футбольна команда з Мараморощини взяла участь у міжнародному конкурсі у Дрогобичі, де посіла перше місце одного разу, опісля друге.

(Далі буде)

Почесний голова СУР
Степан БУЧУТА

ШЕВЧЕНКІВСЬКЕ СВЯТО В ТУЛЬЧІ

Доброго дня, друзі!

Надсилаю свої роздуми з приводу свята Тараса Шевченка в Тульчі.

З повагою, В'ячеслав Кушнір

26 березня 2017 року в Тульчі відбулися урочистості, присвячені дню народження Тараса Григоровича Шевченка. Оскільки детальним звітом про цю подію поділився у своїй публікації голова Тульчанської філії Союзу українців Румунії (далі СУР) пан Дмитро Черненко, то нема потреби повторювати написане.

Натомість є потреба заакцентувати увагу на тому, що часто випадає у таких випадках з поля зору. Йдеться про узагальнення, які, власне, є оціночними і дають відповідь на запитання про якість проведеної за певний час роботи. У нашому випадку маємо констатувати, що робота, принаймні на даному етапі, Тульчанської філії СУР, очолюваної паном Дмитром, цілком задовільна. Звісно, це моя приватна думка, але я маю всі підстави так вважати як людина, яка майже щорічно впродовж 16 років, крім наукових розвідок, спостерігала, брала участь у заходах української громади, організованих СУР.

Можна по-різному оцінювати роботу цієї організації. Однак, не заперечуючи чималих досягнень попередників, слід відзначити, що за головування Дмитра Черненка розпочався новий етап в її діяльності. Суть нового підходу пана Дмитра в налагодженості системної діяльності організації за кількома напрямками одночасна. Одним із них, чи не найважливішим, стало залучення молоді. Попри певні труднощі з освітнім процесом, пов'язаним з вивченням української мови, привабливою для молодих людей виявилась українська культура. Народні танці, пісенний фольклор стали візитівкою не тільки учасників художньої самодіяльності, але й української громади.

Ще одним напрямом стала активізація співпраці з Україною. Зросла кількість представників України, що стали регулярно, а головне, з реальною підтримкою приїжджати до Тульчі. Активно стали залучатись до них студенти історичного факультету Одеського національного університету імені І.І. Мечникова. Проведені тематичні круглі столи, міжнародні конференції, конкурси, святкування традиційних зимових і літніх календарних свят не тільки допомагали згадувати своє історичне минуле, але й збуджували інтерес до української культури. Гості з Києва і Одеси, Ізмаїла і Рені, інших міст в силу своїх можливостей

надавали організаційну, інформаційну допомогу, демонстрували своє щире бажання до співпраці з максимальними результатами.

Така діяльність не залишилася без уваги місцевої влади. Мер міста Тульча Константин Ходжа багато років підтримує не тільки культурні заходи українців міста, але й сприяє співпраці з науковцями з України. Тому цілком справедливо, що ректор Одеського університету імені І. І. Мечникова І. М. Коваль висловив подяку пану меру за його конструктивну позицію.

Ще один важливий напрям діяльності сурівців – укріплення зв'язків центрального осередку з сільськими громадами. Помітно зросла кількість сільських колективів художньої самодіяльності – виконавців народних пісень. Тепер виразно простежується прагнення українців до єдності, і надалі залишатися носіями давніх обрядів і звичаїв українського народу. На заключному концерті зала «Жан Барт» була переповненою. Більше 400 осіб виявили як інтерес до української творчості, так і бажання відчувати себе часткою української спільноти. Завдяки зростаючій тенденції консолідації, яка супроводжується різними формами демонстрації української культури, українська громада стає достатньо репрезентативною і важливою складовою в життєдіяльності Тульчі. Так і надалі.

Унів. проф. д-р В'ячеслав КУШНІР,
Одеса - Тульча

ТЕПЛА ЗУСТРІЧ УКРАЇНЦІВ У БУХАРЕСТІ З НАГОДИ РІЧНИЦІ Т. ШЕВЧЕНКА

29 березня ц. р. українці Бухарестської організації СУР відсвяткували національного поета Т. Шевченка з фінансовою підтримкою СУР та участю голови і депутата Парламенту Румунії п. Миколи-М. Петрецького.

Був організований літературно-артистичний спектакль і була виявлена перша Бухарестська така подія тому 25 років, на якій тоді брав участь Негостинський хор з Буковини. На цей раз на святі брали участь художньо-артистичні колективи з України (Одеса), ансамбль «Канарейка», ансамбль пісні «Веселка», колективи «Голос україн-

ців» з Банату і «Негостинські голоси» з Буковини, гурт «Зоря» з Бухаресту і інші сюрпризи. Треба згадати пані Ярославу Колотило, голову місцевої організації і бувшого радника у Міністерстві культури, вона пізнаючи дуже добре найкращі колективи з України і найкращі колективи з нашого Союзу, знає, кого запрошувати і все так організувати, щоб воно було на високому рівні і виходило успішно. Вранці всі запрошені гості зустрілись перед пам'ятником Шевченка біля озера-парку Херестреу.

Після вітального слова перед присутніми п. Я. Колотило представила гостей, а після покладання квітів артистичні колективи проспівали вибрані пісні, складені на слова Шевченка, лунали чудові пісні біля погруддя генія українського народу.

Дальше були прочитані вірші, присвячені Поету, а п. Світлана Кучеренко з України, директор Культурного дому м. Чорноморське, на честь українського генія прочитала від серця-душі

власний вірш, після чого всі колективи разом проспівали гімн «Реє та стогне Дніпр широкий».

Хочу підкреслити, що атмосфера біля погруддя Шевченка була дуже приємна, радісна, дружня. В сонячний день навіть і природа весняна була з нами, всі розцвілі дерева, квіти, трави, сонце своїми проміннями нагрівало кожну душу і зацікавлені румуни приєднались до нас, нікому не хотілось відходити від нашого Кобзаря.

(Продовження на 6 стор.)

Анна БЕРЕГІЙ

Володимир АНТОФІЙЧУК

"...А ЖУРНАЛІСТИКА – ЦЕ ПРОФЕСІЯ" (Думки про публіцистичну діяльність Михайла Михайлюка)

(Закінчення. Продовження з попереднього числа)

У цей переломний для обох народів час значно посилюється інтерес румунських українців до України, її історії і культури. Протягом 1990 року Михайло Михайлюк двічі побував у Києві, здійснивши свою давню мрію – "відчути під ногами українську землю"¹. І з того моменту, коли він зустрівся на столичному вокзалі із київськими друзями, то наче "побачив золотoverху Софію, Печерську Лавру, музеї, до падіння з ніг блукав його то рівними, то крутими вулицями, стояв над Дніпром-Славутичем"². Таким чином, концепт Україна в публіцистиці Михайла Михайлюка асоціюється передусім із столицею – політичним, духовним і культурним центром українців усього світу. Саме звідси, з київських пагорбів, піднялась Україна "за своє національне ество, за свою державність"³. У роздумах публіциста, нав'язаних побаченням у Києві, Каневі і Львові, Україна постала як новітнє політичне утворення, співвідносне із поняттям незалежної держави, народження якої відбувалося в стійкій протидії комуністичному режимові.

Духовно-культурний чинник – окремий рівень концепту Україна, що постає в публіцистичних статтях Михайла Михайлюка, написаних під час поїздок до Києва. У коментарях до вражень від Міжнародного фестивалю "Золотий гомін" (вересень 1990 р.) автор переконує, що "українська поезія таки дійсно феномен світового значення, хоча вона народилася, розвивалася і боролася за своє існування в надзвичайно складних і трудних умовах, пройшовши від Шевченка до наших днів мученицький шлях"⁴.

Для публіциста Михайла Михайлюка цілісність України забезпечується неподільністю духовної культури, в тому числі й поезії, твореної українцями в різних куточках світу. Тому він категорично не погоджувався з виступами американських промовців, які на конференції "Феномен української поезії", що проходила в рамках фестивалю, намагалися провести надуману межу між тією поезією, що твориться в Україні, і тією, що народжується в діаспорі: "Міркування промовців із-за океану були цікаві, просякнуті повчаннями, але якісь стерильні і штучні. Чи не тому присутні гаряче аплодували Миколі Корсюку (Румунія), котрий у своєму

короткому, та змістовному слові, пристрасно заперечив проти збіднення української поезії способом штучного поділу, виявленням у ній "слабкостей" "рафінованого" естетичного характеру. Українська поезія велика, єдина й неділима"⁵. Крім того, Михайло Михайлюк духовну єдність українців мислить і як єдність політичну, бо і одна, і друга значною мірою творилася і твориться засобами поезії і культури загалом. Невипадково він покликається на Дмитра Павличка, який, звертаючись до делегатів "Золотого гомону", наголосив: "Нас, українців усього світу, відвіку об'єднує лиш один прапор, синьо-жовте знамено, яке оспівав свого часу геніальний Павло Тичина. Тут, на Україні, ми не раз розпинали своє натхнення на хресті затаєної непокори і фальшивого послушництва. Для нас Україна – це не політика, це сенс нашого життя, наша минуцьність і майбутність"⁶. Під знаком промовленого проходили наступні дні фестивалю, ознаменовані відвідинами українських національних святинь. Тарасова гора біля Канева, де спочиває прах великого українця, нагадала, що навіть після свого фізичного відходу геніальний поет повинен був пройти ще один шлях із далекої чужини на рідну землю, щоб закріпити в душі свого народу "волелюбство, національну гідність, прагнення до відродження"⁷. Львів, де національний дух "значно сильніший і масовіший"⁸, зустрів рішучим скиненням примарного ідола комунізму і освяченням монумента Маркіянові Шашкевичу та відкриттям музею альманаху "Русалка Дністровая". В упертому протиборстві старого й нового народжувалася незалежна Україна, шлях до якої прокладали національні світочі. Заради неї вони творили, заради неї жертвували своїм життям.

1. Михайлюк М., *Газетярські штрихи*/Михайло Михайлюк. – Бухарест: Вид-во "RCR Editoral", 2015. – С. 416.

2. Там само, с. 418.

3. Там само, с. 427.

4. Там само, с. 421.

5. Там само.

6. Там само, с. 422.

7. Там само, с. 424.

8. Там само, с. 425.

ТЕПЛА ЗУСТРІЧ УКРАЇНЦІВ У БУХАРЕСТІ З НАГОДИ РІЧНИЦІ Т. ШЕВЧЕНКА

(Закінчення. Поч. на 5 стор.)

Було і відвідання Сурівської місцевої організації, гасди п. Я. Колотило і її заступниця п. Феліція Раду хотіли прийняти гостей і до української хати, пригощали гостей, обмінювалися думками, дарували одні одним власні книжки, і пізнали таких чудових, знаменитих артистів, як співаків сім'ї Никуруй. Михайло Іванович Никуруй, Валентина Никуруй Афанасівна відомі у Європі, зберігають українську культуру в Одесі. П. Михайло займається і музичною народною творчістю, разом з батьками співає дочка і син та внуки. Хоч в Україні сьогодні важко, вони не покидають культурну діяльність, бо пісня єднає всіх. Також у Союзі проспівали наші колективи «Негостинські голоси» (керівник Микола Крамар) і «Голос українців» (керівник Іван Лібер).

Для гостей заспівали пісню «Зелене жито, зелене». Правда, тут були присутні люди, які працюють у музичній сфері, які належать до генерації, котра працювала з душею і з охотою для українців. Після обіду о 18-ій годині в Університетській хаті відбувся концерт. Виступали всі художньо-артистичні колективи, кожен зі своїм репертуаром на високому рівні. Був і такий момент: п. Вірджінія Ткачук прочитала кілька віршів, написаних покійним поетом Степаном Ткачуком, також і інші особи на румунській мові, любителі поезії Т. Шевченка, потім співачка Роксана Мікулайчук з Рускови (Марамуреш), гарна, молода співачка зачарувала всіх, і Наталка Колотило на скрипці із колегою на гітарі виконали букет українських мелодій, п. отець М. Кобзюк з чудовим

голосом виконав «Марію»; оплески не переставали, як і для всіх українських колективів. Не можна так багато писати, а коротко теж, так що, по-моєму, треба закінчити, може, словами такими: «Хай Бог завжди щастить всій нашій українській родині в житті, здоров'ї, силі за її труд, невтомну працю, бо вона вартує, заслуговує великої шани». Була така приємна і душевна зустріч, яка залишила гарні спогади в усіх наших серцях!

КУЛЬТУРНО-МИСТЕЦЬКИЙ ВЕЧІР У БУХАРЕСТІ

29 березня в урочистому залі Університетського будинку в Бухаресті відбувся культурно-мистецький вечір з нагоди 203-ї річниці з дня народження Тараса Шевченка. Відкрила вечір голова Бухарестської організації СУР Ярослава Колотило, яка привітала гостей та учасників заходу, а також наголосила, що цими днями сповнюється 25 років від першого святкування Великого Кобзаря в Бухаресті після повалення комуністичного режиму в Румунії. Виступ Ярослави Колотило супроводжувався демонстрацією на великому екрані світлин першого та послідовних шевченківських святкувань в столиці Румунії.

Запрошений до слова, Тимчасовий повірений у справах України в Румунії Євген Левицький привітав гостей і, окреслюючи значення особистості Тараса Шевченка і його творчості, сказав: «Важко уявити собі, що у світі не знають слова Тараса і що його Заповіт перекладений більш ніж 50 мовами світу. Його знають у будь-якому куточку світу. Його знають у Румунії, де є дуже велика українська громада, його шанують. У Румунії є вже 6 пам'ятників Шевченку. Це означає, що пам'ятаємо про генія української літератури, він – головний ідеолог для нас, для всього українства світу...». На завершненні свого виступу Євген Левицький прочитав вірші, присвячені Шевченку, українською та румунською мовами.

Заступник голови СУР, письменник Михайло Трайста передав вітання учасникам і гостям заходу від голови СУР, депутата Миколи-Мирослава Петрецького, а також підкреслив значення таких культурних заходів у зміцненні дружби сусідніх народів: «Степан Ткачук завжди казав, що Михайл Емінеску завоював Україну, а Тарас Шевченко завоював Румунію. І це стається так насправді, тому що я бачив в Україні пам'ятники Міхаю Емінеску, так само, як в Румунії вже є 6 пам'ятників Тарасу Шевченку. Дякую всім друзям з Румунії, котрі разом з нами приходять віддати шану Великому Кобзареві. Слава українському слову, слава Тарасові Шевченку, слава Україні!».

Також із вітальними словами до присутніх звернулися Держсекретар Департаменту міжетнічних відносин Амед Аледін та представник Міністерства культури Румунії Магда Гросу.

Після вітальних виступів розпочалася артистична програма, ведучими якої були студенти філологічного факультету Бухарестського університету Кріна Грінь та Андрей Георге. Перед переповненим глядачами залом виступали банатський мішаний хор «Голос українців» (диригент Іван Лібер), буковинський колектив «Негостинські голоси» (керівник Микола Крамар), народний ансамбль «Веселка» з міста Білгород-Дністровський, Україна (керівник Михайло Нікіруй), та ансамбль танцю «Канарейка» з міста Чорноморська, Україна, а також бухарестський інструментальний дует у складі Наталії Панчек-Колотило (скрипка), Дана Васілеску (гітара) та студентки Бухарестського університету Роксани Микулайчук.

Вдова Степана Ткачука Вірджінія Ткачук прочитала вірші свого чоловіка, присвячені Великому Кобзареві, а студенти Наталія Боднарюк і Андрей Георге продекламували вірші Тараса Шевченка.

Завершився захід колективним виконанням пісні на слова Тараса Шевченка «Реє та стогне Дніпр широкий».

Ірина МОЙСЕЙ

Микола-Мирослав ПЕТРЕЦЬКИЙ,
Голова СУР, Депутат Парламенту Румунії

Х-ИЙ ФОРУМ БЕЗПЕКИ В КИЄВІ

В періоді 6-7 квітня 2017 р. в Києві, за сприянням Фонду „Open Ukraine“, заснованого Арсенієм Яценюком, прем'єр-міністром України в періоді 2014-2016 р., відбувся Десятий випуск Форуму Безпеки.

Сучасні виклики на міжнародному рівні – все складніші, а з цієї перспективи задум Фонду з'єднати на цій події найвидатніших представників політичного, академічного, соціального середовищ, або мас-медіа, вчасний, а сесії та дебати, які розгортались в рамках Форуму, давали можливість передавати яскраві думки та висвітлення обміну ідей на різні сучасні теми.

Форум розпочався двома додатковими сесіями на тему „Зовнішня Політика США: Роль України“ і „Донбас та Крим: повернення територіальної цілісності України“.

Х-ий Форум Безпеки був відкритий засновником Фонду „Open Ukraine“ Арсенієм Яценюком, після чого привітав учасників цього форуму Президент України Петро Порошенко.

Форум проходив впродовж двох днів, маючи більше сесій:

Першого дня були проведені 4 сесії, а саме:

- Сесія Прем'єр-міністрів під назвою „Співпраця між Україною та країнами Балтії“, де брали участь прем'єр-міністри Естонії, Латвії, України, Литви.

- Сесія „Новий Європейський План для України“, де брали участь Андрюс Кубілюс – депутат Парламенту Латвії, прем'єр-міністр в періоді 1999-2000 рр. та 2008-2012 рр.; Володимир Горбулін – директор Національного Інституту для Стратегічного дослідження України Остап Семерак – міністр екології та натуральних ресурсів України.

- Сесія „Новий Простір секуритету: Стабільність в ері змін“, де брали участь: Даніела Шварцер – директор Інституту дослідження Ради для зовнішньої політики Німеччини, Ніколя Тензер – голова Центру навчання та дослідження політичних рішень, Франція, Ребекка Хармс – єUROдепутат, Німеччина, Пола Добрянські – заступник директора секретаря США для демократичних проблем та глобальних зв'язків, Раймондас Каробліс – міністр оборони Литви.

- Сесія „Ціна і результати гібридної війни“, де брали участь Богдан Кліх – сенатор, міністр оборони Польщі, Роберт Ондрейчак – державний секретар Міністерства Оборони Словаччини, Михайло Коваль – заступник секретаря Національної Ради для секуритету та оборони України і Вікторія Сіумар – народний депутат.

Другий день розпочався сесією „Постійна Війна – стратегія Росії“, на якій брали участь Джеймс Шерр, Андрій Зубов, політолог, історик, Росія, Арне Літц – євродепутат,

Німеччина, Олег Ляшко – народний депутат України, Георгій Логвинський – народний депутат України.

Друга сесія дня була присвячена парламентській сесії „Східна Європа, лінія демократичного фронту“, на якій взяли участь:

- Микола-Мирослав Петрецький – депутат Румунського Парламенту та голова СУР,

- Рейнелл Андрейчук – заступник голови Міжпарламентарської Ради Україна-НАТО,

- Тааві Рийвас – заступник голови Парламенту Естонії, прем'єр-міністр у 2014-2016 рр.

- Андрій Парубій – голова Верховної Ради України.

На цій сесії були поглиблені аналізи у зв'язку з найважливішими проблемами у галузі безпеки.

Назва цієї сесії надто сугестивна в умовах безпечного середовища у регіоні, де існує ряд характеристик, які нагадують сьогодні лінії ділення. Питання, яке зароджується в цьому контексті, стосується еволюції демократії на цій ділянці між Сходом і Заходом.

Також був піднятий той аспект, що Україна знаходиться в цьому просторі, а її еволюція характерна для всієї Європи, зокрема для Східної. Майбутнє України тісно пов'язане з майбутнім регіону, але і з тим, як будуть виглядати Європа та Європейський Союз.

Молодь України прийняла багато з європейських цінностей, а після Євромайдану частина громадянського суспільства України довелася бути дуже динамічною та мобільною.

(Продовження на 9 стор.)

X-ИЙ ФОРУМ БЕЗПЕКИ В КИЄВІ

(Закінчення. Поч. на 8 стор.)

Східна Європа – це регіон, який постійно знаходився між європейським зразком розвитку та впливом Російської Федерації. Україна вільно обрала підхід до Європи.

Але ця дорога до Європи, з радістю обрана Україною, не існує без викликів в умовах прийняття та здійснення реформ. Бо те, що трапляється на Донбасі, породило чимало соціальних, економічних та гуманітарних проблем, які українське суспільство й держава мали б розв'язати. Орієнтація України до Європейського Союзу відбувається в надзвичайних умовах. Становище на Донбасі, на цей момент, ще не вияснилося з політичної точки зору.

Румунія вважає, що Договори Мінська становлять в даний момент єдиним визнанням складом, при якому можна отримати результати, які б сприяли розв'язанню проблем у Східній Україні.

Цього року румунсько-українські відносини вписуються в процес їхніх зміцнень. Нагадаю вам, що цього року відсвяткуємо 25-ту річницю від встановлення дипломатичних відносин між нашими державами. Спільні зусилля останніх років сприяли прогресивному процесові і відкритому обговорюванню деяких проблем, які стосуються обидвох частин.

У контексті наших відносин нацменшини пов'язують наші держави. Найяскравішим прикладом можна вважати участь румунського й українського міністрів закордонних справ на церемонії відкриття погруддя Т. Шевченка, яке відбулося 29 жовтня 2016 р. в місті Сігету-Мармаціей, що на румунсько-українському кордоні.

З точки зору Румунії, тоді, коли Україна приймає правила, вона втілює на практиці європейські норми й виконує інституційні зміни, які дозволяють згодом підвищення якості правління. Все це – на користь громадянам України. В той же час, маючи на увазі виняткову ситуацію в Україні, дуже важливо, щоб українська політична еліта пояснила, які найчіткіші наслідки цих реформ.

Також важливе постійне спілкування Європейського Союзу із українськими громадянами для того, щоб краще зрозуміти, як вони сприймають зміни, і щоб підкреслити користь процесу реформ.

Для Європейського Союзу східне сусідство представляє стратегічний пріоритет. Через Європейську Політику Сусідства, Східне Партнерство й Глобальну Стратегію Безпеки, Європейський Союз залишається головним діячем у регіоні.

Україні потрібна підтримка, щоб надалі вона могла творити дорогу до Європи. Румунія брала активну участь у здійсненні реформ, призначених для зміцнення установ

української держави і для укріплення демократії в Україні через пропонування своїх послуг у боротьбі з корупцією й реформуванням громадянського відділу оборони. У продовженні Румунія готова підтримати процес реформ і розуміє необхідність модернізації сусідньої держави. Необхідність прозорості й демократизації, поширення й засвоєння європейських робочих методів і зразків – все це елементи, яким потрібен час. Реалізація призначених реформ для зміцнення української демократії тим важливіша, чим ситуація на Донбасі залишається сумнівною.

Через європейську та міжнародну підтримку Україна зможе модернізуватись, споряджати тривалі установи, які спроможні забезпечувати здійснення демократії. Також ряд правильно здійснених реформ принесе довіру в зусилля українців і одночасно поставить перепони у пропаганді проти України як держави.

Для виконання таких цілей потрібні тривалі і спільні зусилля з боку України та Європейського Союзу, дипломатів і депутатів, соціальних представників і народу.

Через попередні уточнення я хотів зобразити і внесок румунської частини щодо співробітництва і діалогу.

Цей конструктивний підхід підтриманий і на рівні парламентських відносин. Насправді, законодавчі установи в якості прямих представників румунсько-українських громадян мають великий вплив на розвиток відносин між нашими країнами.

День закінчився двома сесіями на тему „Нова адміністрація: США знову могутні“ та „Зіткнення інтересів“, після чого пані Лілія Шевцова з Великобританії зробила підсумки другого робочого дня.

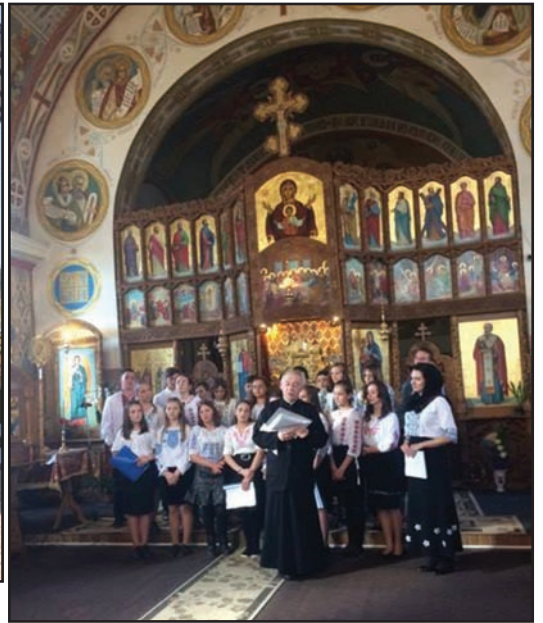
Духовна пожива**V-ий КОНЦЕРТ, ПРИСВЯЧЕНИЙ СТРАСТЯМ ХРИСТОВИМ**

У неділю 2-го квітня відбувся духовний церковний концерт, на якому брали участь церковні хори українських православних церков, що належать до Українського православного вікаріату.

Ініціатива управи нашого Вікаріату, преподобного отця Івана Піцури, Генерального вікарія українських православних церков у Румунії, а також отця-радника Миколи Лаврюка, повела до того, що кожного року перед Страстей Христових відбувається цей концерт, що нагадує нам страсті, розп'яття і смерть Ісуса Христа на хресті, Він будучи добровільно згідний прийняти це за нас та за спасіння нашої безсмертної душі.

Якщо вже дуже багато років тому було встановлено, щоб перед празником Різдва Христового відбувався концерт із українськими колядками, і ця ініціатива була ухвалена всіма священиками. Було встановлено, щоб Концерт духовної пісні відбувався виключно в Православній церкві міста Сігет.

Пояснення полягає в тому, що лише Православна церква з Сігета має храмове свято «Воздвиження чесного животворя-

щого хреста». Якраз в цій церкві весь час з нагоди різних богослужінь спогадується страждання на хресті Спасителя Ісуса Христа. Тут відповідне місце, щоб, як і дотепер, так і надалі кожного року зустрічалися церковні хори з наших парафій в період Великоднього посту прославляли і величали Страсті Христові.

Чимало церковних хорів постаралися бути присутніми і цього року на концерті, тому і не буду зокрема спогадувати окремо учасників на концерті, але необхідно сказати, що всі хори представилися з прекрасними церковними піснями та молитвами духом лагідності і смиренності.

Слід згадати, що християни румуни на чолі з благочинним прот. Сігету Васіле Поп були присутні поруч з українськими християнами в церкві, де з великим зацікавленням слухали виступи церковних хорів.

Організування цих концертів іде на духовну користь як румунських, так і українських християн, для зміцнення нашої православної віри.

Після закінчення цього концерту отець Микола Лаврюк приніс щиру подяку всім учасникам. Також запросив всі колективи взяти участь на спільній вечері, де побажав всім радісно відсвяткувати і світлий празник Воскресіння Ісуса Христа з мертвих.

Симона ЛЕВА

ВІДІЙШЛА У ВІЧНІСТЬ АННА БЛАЖ ІЗ ДАРОВИ ТІМІСЬКОГО ПОВІТУ

В суботу, 25-го березня ц.р., разом із засмученою родиною мешканці села Дарова Тіміського повіту проводжали в останню дорогу нашу українку-пенсіонерку, голову української місцевої організації Анну Блаж...

Багато людей було, зокрема мешканців села, знайомих, друзів, всіх, хто її знав і шанував, з великим жалем вони відправили її в дорогу неповернення. Покійна Анна народилася 22 серпня 1949 р. в мальовничому селі Вишавська Долина з Мараморощини, там, де гурти співали і культурна діяльність розвивалася у сім'ях українців, вона маючи ще дві сестри і одного брата. Вчилася у рідному селі, а продовжувала у Сігеті. Після кількох років сім'я переселилася жити в банатський край, в село Дарова. Тяжкий це момент, коли діти розлучаються з рідними батьками, а превеликий жаль, коли мати залишає своїх дітей назавжди.

Дочка Діана, котра живе у Греції, вся її сім'я, стояли біля труни, цілючи мамині руки, не могли залишити маму так само і сини Флорін і Роберт, котрих вона дуже любила і котрі будуть довгий час і ціле життя згадувати маму, яка молодою залишилась вдовою; не легко було кохати дітей і господарювати.

Анна ніколи не стояла збоку від української громади, була активна, все її цікавило і мала сильний український дух, захищала українців і дуже уболівала за тих, котрі не хотіли говорити своєю рідною мовою, що вже забули мову, якою говорили змалку(?). Таким чином і українські газети розділяла всім, щоб читали, допомагав їй менший син Роберт. Брала участь на різних подіях, які відбувалися у повіті і в інших близьких повітах. Була присутня на фестивалях, бо любила пісню, українців. Часто приходила і до школи стрінутися з викладачем української мови, з учнями, порозмовляти про різні проблеми, любила допомагати українцям.

На жаль, вона захворіла вже два роки, лікувалась, але її серце перестало стукати і п. Анни не стало, і не дочекала вона того весільного дня, весілля найменшого сина Роберта, і в 67-річному віці покинула цей світ і відійшла у вічність. На похороні були присутні члени організації СУР Тімішу. В такий тяжкий момент Юра Глеба, голова цієї організації, з жалем не зміг знайти слова, щоб оцінити покійну, відклонитися і передати родині співчуття. Хай буде земля їй пухом і залишиться гарна пам'ять про неї для всіх, котрі її шанували.

Анна БЕРЕГІЙ

«НАША СУЧАСНИЦЯ»

Наша сучасниця – мати, подруга, кохана, – та, яка завжди поруч, іде нам назустріч, підтримує нас в усьому тому, що вважає за добре, за справедливе. Наша сучасниця бажає бути рівною своєму мужу, хоче ділитись і радістю, і смутком з ним, бажає бути підтриманою в тій мірі, в якій і сама підтримує й терпить, якщо потрібно.

Наша сучасниця – письменник, викладач, лікар, інженер, але і хлібороб. В цьому великому процесі технологічної доби розвиває вона свої природні здібності, є творцем основної клітини суспільства – Родини. В цьому проявляється її сила й вартість. Перед нашою сучасницею завжди було нелегке завдання – збереження нашої національної ідентичності, свідомої української християнської родини, передавання цих вимог майбутнім поколінням.

Рубрику веде
Ірина ПЕТРЕЦЬКА-КОВАЧ

ПАНІ ЮЛІЯ ГОЛОВЧІЧ-РУСНАК-ГРЕНЮК

Народилася пані Юлія Головчич-Руснак-Гренюк 9 квітня 1930 року в селі Луг над Тисою (Мараморощина).

У сім'ї росли та виховувалися семеро дітей – Марія, Анна, Юлія, Ярина, Гафія, Микола, Іван.

Пані Юлія закінчила I-VII класи у рідному селі. Її учителем був покійний Іван Мануляк, який був і директором школи.

Дитинство провела у рідному селі, граючись із сусідськими дітьми.

Після закінчення семирічки поступила у так-звану «Горожанку», що знаходилася у Великому Бичкові в Україні.

Там були добрі, душевні професори, такі, як: Антонович – викладач історії та географії; Сабов – викладач рисування та інші.

У класах була велика чистота та порядок.

1945 року закрили кордон і вона повернулася до рідного села – Луг над Тисою.

Через якийсь період пішла учителювати у село Бистрий. Це було січня 1946 року.

У Бистрім вона працювала до 1948 р. Опісля перейшла до Полян – великого марамороського українського села. Але, за порадою і запрошенням учителя Івана Мануляка, директора Лужанської школи, повернулася у рідну школу, у рідне село.

В той період у Лузі було велике число учнів: по два паралельні класи.

9 лютого 1949 року молода Юлія вийшла заміж за лужанського хлопця Юрія Руснака. Вони жили у рідному селі. Він працював на залізниці. У них народилися два хлопці, які, на жаль,

померли через хворобу.

Пані Юлія щоденно молилася, щоб Всевишній Господь подарував їй дитинку. І так, 1954 року в їхній сім'ї прийшла на світ дівчинка – Юстинка.

Всевишній Господь вислухав її бажання. Пані Юлія пробула у школі рідного села до 1975 року. Число учнів зменшилося і вона отримала посаду вчительки у школі Великого Бичкова (Румунія).

Там був «Дитячий дім» для бідних дітей та сиріт.

Її чоловік помер, а вона все дбала про дівчину, яку ростила сама.

Після багатьох років одружилася із добрим українцем, у якого були два сини. Коли вони поженилися, то вона із своїм чоловіком повернулася додому із міста Вишави.

1985 року вийшла на пенсію. Вже 32 роки, як вона на пенсії. Вона – щаслива мати, бабуся та прабабуся.

У неї дочка Юстина, зять Микола, внука Галина, внук Алін, правнуки Юліян, Юрасик, Давід і правнук Алін.

Я бажаю пані Юлії міцного здоров'я та радити своїми дочкою та зятем і внуками та правнуками. Дай Бог великій сім'ї багато літ прожити в щасті-гаразді!

Марія ЧУБІКА

Шевченко прийшов до ЯС...

(Закінчення. Поч. на 3 ст.)

На завершених концерту учасники програми були відзначені почесними грамотами за заслуги у підтримці української культури, мови, народних традицій та духовного життя.

Концерт тривав майже три години, але вони промайнули непомітно, вони стали для усіх присутніх неповторними миттями творчого злету, щирого спілкування та єднання поколінь, які гордо називають себе українцями

У фойє Палацу культури студентів м. Яси експонувалася виставка робіт майстрів декоративно-ужиткового мистецтва та писанок сім'ї Горбан та студентки Глошук Йонели, члена нашої організації. Тут же наші гості могли побачити часописи та журнали, які видаються Союзом українців Румунії.

Наші гості та запрошені мали нагоду ще раз торкнутися струнами душі до пророчих слів українського генія Тараса Шевченка:

Свою Україну любить,
Любить її во время люте,
В остатню тяжкую минуту
За неї Господа молить.

3 квітня 2017 р. Євген Левицький, Тимчасовий повірений у справах України в Румунії, провів зустрічі з мером міста Яси Міхаєм Кірікою, головою повітової ради повіту Яси Марічелом Попа та в.о. префекта нашого повіту Резваном Богданом Абалашей.

На зустрічах були обговорені такі важливі питання: належне забезпечення потреб етнічних українців; транскордонне та регіональне співробітництво; економічне співробітництво між Яським повітом та Одеською, Чернівецькою та Вінницькою областями України; встановлення побратимських зв'язків між містами Яси, Румунія – Одеса, Україна; Яси, Румунія – Вінниця, Україна; встановлення пам'ятника Т. Шевченку у повіті Яси; надання гуманітарної допомоги Україні: організація відпочинку учасників АТО/дітей учасників АТО у повітах; культурне співробітництво; туристичний напрямок співпраці тощо.

Румунських представників влади також було ознайомлено з ключовими сигналами української сторони щодо ведення РФ гібридної війни проти України.

На зустрічах взяли участь голова Яської організації Союзу українців Румунії Віктор Григорчук та його заступник Даніель Середенчук.

Зазначені зустрічі широко висвітлювались місцевими ЗМІ та у соціальних мережах.

II. «ГІРСЬКА ОРЛИЦЯ» – ДОРОГОЮ ДО РІДНІ І САМОВИЗНАЧЕННЯ

З КИМПОЛУНГУ ПОЧИНАЮТЬСЯ ШЕДЕВРИ ОЛЬГИ КОБИЛЯНСЬКОЇ

(Слідами життя і творчості української Царівни на Південній Буковині)

(Продовження з попереднього числа)

Згодом незнайома красива жінка з посивілою косою-уздобою, що свідчила за нагороду доброго п'ятидесятиріччя, приступила ближче й розказала, що вона з Великої Жадови Чернівецької області, внучка поета Івана Сенюка, який в радянський післявоєнний переворот виїхав десь на захід, а потім, можливо, перебрався через океан в Америку. Мати забрала її ще малою у Румунію до Кимполунга, де живе тепер зі своїм чоловіком у своїй хатці, що красується під Магурою розкішними ялинками та квітами, поміж яких висіли золотаві грона винограду та усміхалися де-не-де червонолиці яблука. Русява приємна жінка з червоними яблукокоричневими щоками і веселою усмішкою запросила нас на каву, але ми відмовились і подякували за такий гарний жест і пообіцяли, що навідаємось підвечір, коли будемо вертатися з наших відвідин гірської околиці по слідах великої письменниці Ольги Кобилянської.

Я собі уявляв, що, може, десь тому ста років з чимось тут під лісом жила проста селянка з України, „некультурна” Параска, героїня Гірської Орлиці – з однойменної новели, яка відкрила красу в людях і в праці – єдине середовище, де зростає духовно людина, зокрема, жінка, яку вважали у суспільстві нижчою за чоловіків. Параска, проста жінка з народу, – некультурна, але рівняється вона інтелігентці, що блискуче діалогуює і розказує її нелегке життя, те, що дорівнює чудовій демонстрації, чому кожна людина потребує бути вільною, тобто собою, подібно до ялини із лісу: красується під синім небом, пнеться до висот, незалежно від пропастей або шпилів гір, вигинається під вітром і бурею, терпить рани й вигоюється на сонці, живе собі й живе. Йдемо уважно лісами вздовж долини, яку перетинають впоперек три греблі із залізобетону, що захищали тому 30-40 років місто Кимполунг від повеней гірських вод, а греблі, які зараз розвалені, хто-зна коли, Румунія відбудує та захищатиме свій народ від розлюченої природи. Буйні смереки ліворуч та праворуч нагадують героїв чудових новел Кобилянської, написаних з першого періоду її творчості, дівчини-чарівниці та гордого парубка-гуцула з новели „Природа” (1887р – німецький варіант, а 1897 р. – український варіант), чоловіка і жінки, героїв новели-роздуму „Він і Вона”(1892), чи то Параску, прозвану „некультурною” (1896 р), що відчують Божу благодать волі і красуються на милому світі одне перед іншим, як ті смереки. Такі чудові почуття переживаємо і ми між гущею смерек, де сонечко ледве заглядає, бо вони верхами там десь високо цілуються із сонцем та синіми небесами. Ліси і гори – земельні святині, що зберігають людину чистою і зближують її до Всемогутнього Бога, як свідчить одна із перших новел – „Природа”, яку авторка присвячує своїй милій подружці гірських подорожей Софії Окуневській, дочці українського адвоката та майбутній лікарці з перших жінок-українок:

„Над все любила природу.

Снувалась по горах без товариства, без зброї. Цілу гірську околицю містечка, де проживала, знала так добре, як свою власну кімнатку... Її, по природі, сильна істота домагалася чогось більше, як „кімнатної краси” та супокійного розпещеного життя. Інстинктивно чула існування бур і хвилі, коли душа її пристрасно за ними тужила” (О. Кобилянська. Твори 1, „Природа”, с.112).

Ліс для героїні одухотворчий разом із безкраїм небом та гарячим сонцем, але і з необхідними відчуттями бур, з його чарівним шумом та співом птахів і вод:

„У лісі лежала вона, витягнувшись на моху, і між вершками ялиць шукала неба.

Се було гарно.

Інколи слідила за злетом орла, або, як половик тихо крутився в кружала і, немов чорна точка, висів у повітрі.

Жадно любила звуки від води і перетворювала їх у сміх. Може, голос потоку, що падає по скалі і камінні, не схожий на полутихий сміх? Коли вслухатися...

Іншим разом, заглиблена зовсім у шумі лісу, і, закривши лице руками, уявляла собі, що лежить на березі моря.

Се так, певно, шумлять морські хвилі, як смерековий ліс, цілком так само... Хіба, може, лиш голосніше трохи” (Там само, с.113).

Наскільки пестить і розважає нас своєю милістю природа, доказує молодий гуцул та пані, мов фея з червоним волоссям, що вмінють постійно кохати її, жити дружньо всередині її і милуватись життєдайними чарами цієї, завдяки яким виникають навіть нові людські начала: взаємного пізнання, симпатії і зацікавлення та природним спалахом нестримних почуттів.

Зупинившись недалеко потічка, лягаємо і ми на землю, приглядаємось, „немов соняшники”, за сонцем та прислухаємось до шепоту лісу гірської водиці, землі... Справді шелест-шум лісу та моря надзвичайно подібні, то таємничий шелест землі, що надихає спокоем небес і духовною рівновагою людину, літаючи на ниточці часу у безкраїм небозводі. Це чудова гірська, таємнича казка з осінніми останніми уздобами зелених віночків, раз-пораз посотаними світлим павутинням поміж дерева зі співучим дзюркотінням потічка, що пробуджує нас і кличе вниз до шарокої долини, де панує царство світла і останнього запаху синіх квітів. Нам усміхаються чарівні айстри, а свіже пахуче повітря лісу наповнює ніздрі і груди небесним спокоем... Запитуємось відкрито й смиренно у Господа-Бога, як відчувала і О. Кобилянська, чия симфонія краща, лісу-віковичного зі схилами гір, горами й долами, чи вівік спокійного-неспокійного моря, що подібно шепоче земельну й небесну Пісню

Пісень на славу їхнього Сотворителя? Заранне хвора, Ольга Кобилянська не могла мандрувати лісами та горами і ніколи не могла здійснити своє бажання відвідати море і послухати його невмирущу пісню небесного і земельного неспокою, як відчуває закохана в природу людина, що бувала не раз на березі Чорного моря. Щоб задовольнити хвору письменницю-подружку, румунка Лія Прунку подарувала Ользі у склянці морської води, яку вона зберігала, мов святиню, прозиваючи це символічно „Море в склянці”, експонат, збережений подосі в Чернівецькім музеї „Ольги Кобилянської”, що своїми чарами успокоював до кінця життя „Гірську Орлицю”.

Нашу глибоку і святу тишу нараз прорізав крик сполошеного орла, що піднявся поміж оці пишні гори Кимполунгу, Магури та Рунгу, покриті густими столітніми лісами, в долині яких майже й не видно давно сухого потічка, через останні сухі літа і не видно сьогодні розбитого каміння, вивезеного давним-давно на розбудову міста. Саме тут між першими охоронними від повеней греблями цигани проливали піт і балакали з Параскою, „некультурною”, бо її хата була десь тут, нижче, в долині, праворуч під величезними смереками, при вході в гостинну долину, постійно скупаною у сьайві теплого сонечка: „Там був їх рай... (...) Саме тут заходила гуцулка Параска красти дрова. (...) Між Рунгом і Магурою вона дома” (Т.1, т. с. 217). Сюди Параска завжди рушала на роботу, поздоровляючись з працюючими циганами-ломикаменярями, курила собі люльку та йшла далі косити, чи збирати сіна в Гаврісана. Це були майже щоденні дороги Параски, яка сама собі вибрала долю, – працювати і жити на румунській Буковині, кохати ліси і людей цих околиць, але не здаватись нікому, навіть коханому, що намагався оволодіти нею. Параска була вільною жінкою і мала право любити, кого вона вартувала, і навіть помститися над силоміцькими хлопами. У своїй спокійній хатині часто снівся їй чабансьько молодий і красивий, що спробував власницьку любов до неї, але кулак обернувся бумерангом Параски, яка вилікувала назавжди його все кулаками: „Він до мене...аж страшний; віддай вбити хотів, але я не ждала і в лице йому геп! І вже не боюся” (Т.1, с. 227).

(Далі буде)

Іван КІДЕЩУК

Дочка Буковини пані Орися ЛЕВЧУК – наша шановна вишивальниця і писанкарка

Читачі «Вільного слова» мали нагоду більше разів читати про наших сучасниць, молодших і старших, різного фаху, з різних околиць і місцевостей. Цим разом я представляю читачам дочку Буковини – пані Орисю Левчук. Народилася вона в гуцульських околицях, у Бродині, дитинство провела в Ульмі, а тепер живе у Радівцях.

Виросла в родині, де цінили різні домашні ремесла. Бабка – Хар Акіліна – виробляла домоткані вовняні опинки, а мати – Василина – вміла гарно вишивати сорочки шовковою ниткою. Обидві, маючи артистичний талант, займалися і писанкарством. Таким чином, маленька Орися, успадкувавши артистичний талант, уже з дитинства ознайомилась із цими майстерностями, головню з писанкарством.

Спочатку, коли мала лише 7 – 8 років, тільки придивлялася, як то робиться, а вже від 10-11 років почала сама це робити. Отож, першою її вчителькою була бабка, а після того, як вона захворіла, то продовжувала вчити Орисю їхня сусідка Олексюк Євгенія, дуже досвідчена писанкарка. Ще відтоді маленька Орися вивчила різні «таємниці» писанкарства. Вона знала різні символи, які рисуються, їхнє значення, а також і техніку крашення. Хоч уже добре володіла цією технікою, довший час, коли була ученицею, а пізніше і студенткою, не дуже мала часу займатися писанкарством.

Після школи закінчила аж два технічні факультети, ставши інженером. Має дві ліцензії (учені ступені) і мастерат в управлінні (манажменті). Вже більше 25 років працює в освіті професором в Технічному коледжі механічного профілю в Радівцях. Є експертним професором в освіті. Через службові і родинні справи довший час не могла займатись і писанкарством. Тільки після грудневих подій 1989-го року розпочала і цю діяльність, і відтоді невтомно займається цим мистецтвом. Для неї писанкарство – гоббі і для цього знаходить і приділяє відповідний час.

У писанкарстві вона втілює свій уроджений артистичний талант, бо вважає, що це мистецтво. Любить і цінить оригінальність. Тому дотримується правил, за якими виробляються писанки, головню гуцульського класичного виду, але тепер, зважаючи і на сучасні вимоги, творить і писанки модернішого типу, вживаючи й інші методи, іншу символічність і хроматику; це все для того, щоб задовольнити різні бажання, головню закордонних купців. Так, наприклад, одні із них шукають писанки, окрашені цятками, австрійці люблять більше писанки, в яких переважають зелені кольори, а французи – сині. Помимо цього, все ж таки, класичні гуцульські писанки мають першенство.

Свої писанки пані Орися Левчук виставляла на багатьох виставках, на торгах-фестивалях не тільки в Румунії, але й за кордоном. У Румунії, почавши від першої виставки, яка відбулася у Етнографічному Музеї міста Сібіу 1992-го року дотепер, вона була і в Бухаресті, Ясах, Клузі, Сучаві, Гура Гуморулуй, де ми познайомились, у Радівцях, Молдовиці, Чоканештах та в інших місцевостях. Була і за кордоном в Польщі (м. Гданськ), в Німеччині (м. Гамбург) та в Будапешті – столиці Угорщини. Всюди її виставлені писанки були оцінені, доказом цього будучи грамоти, одержані нею.

Пані Орися Левчук є скромної вдачі, не дуже схильна „хвалитися» своєю діяльністю та успіхами. Все ж таки, вдалося дізнатися дещо більше. Вона, хоч і любить особисто займатися писанкарством, старається, щоб це мистецтво не втрачалось, щоб його далі передавати молодій генерації. Таким чином, у Радівецькій Технічній коледжі, де є професором, а також і у Коледжі ім. Андроніка Мотреску, провадить заснованим нею колом прихильників і любителів писанкарства. Учениці цього кола, з-поміж яких можна згадати Хар Міхаєлу, Кривко Міхаєлу, Орашан Лауру, які відзначилися в участі в Олімпіаді народних майстрів – відділ писанок –, здобувши першу премію, а також і більшість національних премій.

Пані Левчук є членом Асоціації Народних Майстрів Буковини, якою провадить звісний майстер обробки дерева Флорін Крамарюк. В майбутньому вона має намір відкрити ательє і особистий музей з писанками. Намічує здавна також написати і книжку про старовинне ремесло писанкарства. Щоб це здійснити, вона збирає відповідні документи і матеріали. Про цей її намір знав ще давніше і Степан Ткачук, бувший голова СУР, який казав, що допоможе їх надрукувати. На жаль, через несподівану його смерть, це не вдалося здійснити.

Пані Левчук має двоє дітей – сина Адріана і доньку Юліану, які вже дорослі, здобули вищу освіту, працюють і мешкають у Клузі. Невтомна суспільна діяльність пані Орисі Левчук робить їй честь, будучи прикладом і для інших. Ми бажаємо їй міцного здоров'я, працездатності і успіхів у всіх галузях її діяльності, про яку, напевно, ще почуємо!

Ярема ОНИЩУК

◆ С Ж О Р І Ж К А Д Л Я Д І Ж Е Ч ◆

Михайло ТРАЙСТА

БЕРЕЗНЕВІ ЧАРИ

(Весняний нарис)

«А Весна іде, як фея,
В чарах шуму і пісень,
Біла, біла, як ліля,
В квітах яблунь і вишень.»
Олександр Олесь

Лютий промайнув холодно-білим крилом над землею і розтанув між запахом біленьких пролісків. Молодий березень, підперезаний зеленим перевеслом, наступає гордою, спокійною ходою, розкидуючи свої чари. Теплими промінцями сонце лагідно гладить змерзлу землю, а круторогий місяченько та вечорові зорі гніздяться в розплетених косах білої берези.

Наступає весна – прекрасна царівна у зеленому вбранні та віночку з ніжних квітів. Все навкруг оживає від зимової сплячки і починає буяти.

Тануть сніги, дзюрчать швидкі прозорі струмочки, починає пробиватися перша травичка, з'являються тендітні квіти, чути спів пташок...

Пробуджуються ліси – могутні, дрімучі, незаймані.

Черешні, вишні та яблуні розпукують бруньки, що незабаром розквітнуть білим цвітом, – готуються зустрічати своїх пернастих друзів, які щовесни повертаються з далеких країв

заводити на зацвілих вітках весняні дзвінколунаючі концерти.

Вже почали пурхати чарівні різнобарвисті крильця метеликів, нібито кожний з них витканий невидимою рукою ткалі-чарівниці шовковою ниткою райдуги.

То тут, то там лунають кришталеvim дзвіночком голосочки дітей, які граються, радіють, виспівують весну, за якою скучали.

З приходом весни життя починається спочатку.

Березень – перший місяць весни – це весна світла! Це не тільки відблиск крижинок і веселе щебетання птахів...

Березень – це початок тепла, краси, кохання...

Весна пробуджує у душах людей щирі та ніжні почуття, бо вона настає не тільки в природі, а й у серцях, приносить радість і надію на краще.

У кожного з нас залишається назавжди в серці милий куточок, в якому проминають весни нашого дитинства, шелест дібров, дзвінкоголосий спів пташок, зелений гай з білими пролісками, галявини, луки з пахучою травкою, широке поле, де так легко і солодко дихати... Усе це дороге серцю, бо весна наймиліша у рідному краю!

23 КВІТНЯ – ВСЕСВІТНІЙ ДЕНЬ КНИГИ ТА АВТОРСЬКОГО ПРАВА

◆Google підрахував кількість всіх художніх, публіцистичних і наукових праць у світі. Виявилось, що загальна кількість книг на Землі становить 129 864 880.

◆Найбільше творів написав іспанський драматург Лопе де Вега. Його перу належить 1800 п'єс.

◆Найдовша біографія – історія життя Вінстона Черчилля. Вона містить 22 томи. А найбільша публікація – це видання Британських парламентських документів, яке складається з 1112 томів.

◆Найпопулярнішим письменником всіх часів і народів є Агата Крісті. Її детективи друкуються 44 мовами світу. Було видано вже більше двох мільярдів книг.

Найбільш популярною книгою залишається Біблія.

Леся ХРАПЛИВА

СВЯТА ВЕЛИКОДНІ

Таке сонце, як писанка,
Зійшло у неділю,
Таке кругле, променисте,
Як яєчко біле.
Такі діти, як те сонце,
В вишиванках білих,
Поспішали у церкву
В Воскресну неділю.
Такі квіти, як ті діти,
Розцвіли сьогодні –
Вшанувати, звеличати
Свята Великодні.

• Всесвітній день книги і авторського права

ЮНЕСКО обрала цю дату з огляду на її символічність для світової літератури. Адже саме цього дня 1616 року померли Сервантес, Шекспір і де ла Вега, народилися Моріс Дрюон і Володимир Набоков. Традиція святкування Дня книжки народилася у Каталонії, де 23 квітня, на День Юрія, традиційно дарували троянду за кожну куплену книжку. Сьогодні Всесвітній день книги святкують у 190 країнах світу.

◆ С Ж О Р І Ж К А Д Л Я Д І Т Е Й ◆

Андрій М'ЯСТКІВСЬКИЙ

ВЕЛИКДЕНЬ

(Оповідання)

Ми довго чекали Великодня. Дивились на іній – уявляли білий вишневий цвіт. Вербної неділі принесли з церкви освячену лозу. Хльоскали нею тата, маму, братиків, сестричок — так проганяли зиму, приказуючи: «Не я б'ю, лоза б'є, за тиждень — Великдень, недалечко червоне яєчко!». Чекали Великодня...

От урочисто у церкві задзвонили дзвони. Зійшло веселе весняне сонечко і сповістило рясним промінням: «Христос воскрес!». Надворі розтала крига. З'явилася зелена травиця й тихо шелестить: «Христос воскрес!».

Вмивайтесь, милі хлопчики й дівчатка, і притуляймо до щічок червоне яєчко, щоб завжди бути гарними. Перехрестімося до ікони, помолімося «Отче наш» і сідаймо до святкового столу, сказавши всім, хто в хаті:

— Христос воскрес!

Пообідавши, всі виходьмо з хати, хай невидимо увійдуть до неї наші родичі, яких вже немає на білому

світі, й теж покуштують великодніх страв.

Винесімо худібці та птиці крихіт свяченої Паски і прокажімо:

— Христос воскрес!

Радіймо, що з воскресінням Христа настала весна, і сподіваймося, що вона принесе нам щастя.

Вітаймося з усіма, кого стрінемо, словами: «Христос воскрес!».

А як нас привітають, відповідаймо: «Воістину воскрес!».

ПАСОЧКА

(З народного)

Перед Великоднем саджала мама пасочки в піч, а малий Семенко крутився коло неї. Мама була дуже зайнята роботою і нічого не говорила до хлопця.

Тож Семенко обізвався сам до мами:

— Мамко, чому ви до мене нічого не говорите?

— Та що я буду з тобою говорити? — запитала мама.

— Та от скажіть: Семенку, на тобі оцю пасочку!

Семенко показав пальчиком на найкращу пасочку.

Мама засміялася та й дала Семенкові пасочку за його мудру голівку.

Великдень в Єрусалимі

Джерело православної релігії і осередок багатьох сказань у християнській культурі, канонічний Єрусалим з належною повагою відзначає Великдень. Щорічно тут відбувається Єврейська Пасха і сходження Благодатного Вогню. На цю дію приходять подивитися тисячі людей зі всього світу.

Храм Гробу Господнього стає в ці дні найпопулярнішим і відвідуваним місцем країни. Тут проводяться служби, сповіді, причастя, проходить хід із плащаницею Ісуса.

Великдень в Японії

Прекрасна Японія досить тепло прийняла православну віру. Багато людей тут моляться в православних храмах і відзначають день Вознесіння Ісуса Христа. У церквах проводять служіння літургії, де, до слова, записують кожного, хто прийшов на службу. Після молитви за мир у всьому світі і прощення всіх гріхів священнослужителі видають всім парафіянам здобні солодкі булочки і фарбовані яйця. Далі японці розходяться по своїх домівках і влаштовують скромне застілля.

На відміну від багатьох європейських країн, Японія не звикла до масштабних гулянь та розкішних святкувань. Зазвичай все проходить досить тихо, так що представники інших конфесій не особливо помічають, що в місто прийшов Великдень.

Національний Чемпіонат по Міні-футболу «Кубок МОСУР» – спортивний турнір для української молоді – 2 випуск

Турнір проводився з 31-го березня по 2-ге квітня 2017 року в місті Клуж-Напока, Румунія, на спортивній базі Напока (на синтетичному полі), де і цього року досягнув великий успіх. В цьому чемпіонаті брали участь вісім футбольних українських команд з різних куточків Румунії, як, наприклад: Ботошань, Караш-Северин, Клуж, Марамориш, Сату-Маре, Сучава, Тіміш і Тульча.

Чемпіонат почався у суботу о 09:30 годині з офіційним відкриттям в присутності Першого заступника голови Союзу українців Румунії Віктора Симчука, Заступника голови Союзу українців Румунії Івана Гербіля та Голови Молодіжної Організації Союзу українців Румунії (МОСУР) Георгія Лівія Романюка, який привітав учасників та побажав їм успіхів. Також подякував керівним органам Союзу українців Румунії за співпрацю та за підтримку, оголосив офіційний старт другому етапу Національного Чемпіонату по Міні-футболу «Кубок МОСУР».

Але, до офіційного старту, відбулося жеребкування, чим зайнялася нейтральна людина – представник Бухареста Унгурану Філарет, який розподілив команди на 2 групи в наступному порядку: 1 група: – Тульча, Ботошань, Тіміш, Сату-Маре. 2 група: – Марамуреш, Сучава, Клуж, Караш-Северин. У кожній групі команди грали одна із одною по один матч. Результати першої групи: – Тульча 2 – 2 Сату Маре, Ботошань 0 – 4 Тіміш, Сату Маре 0 – 4 Тіміш, Тульча 3 – 1 Ботошань, Тіміш 8 – 0 Тульча, Сату Маре 1 – 7 Ботошань. Результати другої групи – Марамуреш 0 – 1 Караш-Северин, Сучава 8 – 0 Клуж, Марамуреш 0 – 1 Сучава, Караш-Северин 7 – 0 Клуж, Сучава 3 – 2 Караш-Северин, Клуж 3 – 7 Марамуреш.

Команди, що посіли перше та друге місце увійшли у півфінал, а це були: Тіміш 3 – 1 Караш-Северин та Тульча 1 – 16 Сучава. В неділю, 2 квітня 2017, о 10:00, почався малий фінал: Тульча 1 – 5 Караш-Северин і відмінний фінал між Тімішем та Сучавою.

Переможна команда другого етапу Національного Чемпіонату по Міні-футболу «Кубок МОСУР» стала команда з Сучави, яка виграла у фіналі з рахунком 5 – 2 з Тімішем. Тіміш зайняв 2 місце, а Караш-Северин 3. Церемонія нагородження почалася в присутності голови Союзу українців Румунії, депутата Миколи-Мирослава Петрецького, який привітав всіх учасників Національного Чемпіонату по Міні-футболу «Кубок МОСУР». Нагороджування почалося з третього місця, де почесний голова Організації Клуж Іван Арделеан нагородив команду з Караш-Северину. Друге місце нагородив заступник голови Союзу українців Румунії Іван Гербіль – команду з Марамурешу. Перше місце нагородив голова Молодіжної Організації Союзу українців Румунії (МОСУР), Георгій-Лівіу Романюк та голова Союзу українців Румунії, депутат Микола-Мирослав Петрецький – переможну команду чемпіонату повіту Сучава.

Завдяки тому, що Національний чемпіонат по Міні-футболу «Кубок МОСУР» мав великий успіх, на якому брали участь більш-менш 110 учасників, сподіваємось, що у наступних етапах чемпіонату буде брати участь ще більше української молоді Румунії. Спортивні та культурні події, організовані Молодіжною Організацією Союзу українців Румунії та Союзом українців Румунії, мають роль розвивати нашу мову, культуру та об'єднувати всіх українців Румунії!

Голова МОСУР,
Георгій-Лівіу РОМАНЮК

Культурно-просвітницький часопис Союзу українців Румунії

РЕДАКЦІЯ: Головний редактор – Іван КОВАЧ

Редактори – Ірина ПЕТРЕЦЬКА-КОВАЧ та Роман ПЕТРАШУК

Комп'ютерний набір – Ірина ПЕТРЕЦЬКА-КОВАЧ

Техноредагування – Роман ПЕТРАШУК

Друкарня «S.C. SMART ORGANIZATION S.R.L.» Бухарест, Румунія; ISSN 1223-8988

Adresa redakției: Uniunea Ucrainenilor din România, str. Radu Popescu nr. 15,

Sector 1, București, ROMÂNIA, Tel. 0212220748, 0212220753, Fax 0212220737

E-mail: uur.vilneslovo@gmail.com

Наклад фінансований
Союзом українців Румунії

ЗАСТЕРЕЖЕННЯ

- За достовірність фактів, цитат, власних імен та інших відомостей відповідають автори підписаних матеріалів.
- Редакція може не поділяти точки зору авторів.
- Надіслані до редакції матеріали не рецензуються і не повертаються.
- Редакція залишає за собою право скорочувати і редагувати надіслані матеріали, непорушуючи їхнього основного змісту.
- З юридичної точки зору за зміст матеріалів відповідають їх автори.

